

Buk a le on ái IUT

Worwor táil

Bos tám mánán di hol on ngo ái Iut minái koner tuán ái Iesu (Mat 13:55 má Mar 6:3) má tuán mul ái Iakobo (Iut 1, má mákái worwor táil i buk Iakobo). Marán worwor káián ái Iut a ararwat mai worwor a kis i 2 Petero 2:1-22. I pákánbung erei, tan sápkin kálámul sang di kusak uri lotu má ding kelsei lain arbin, má dik parai mul ngo tan tám ruruna a kuluk sár ngo da longoi sápkin (Iut 4). Mái sár ái Iut a apálsai holhol kán tan tám ruruna ngo kápate arwat suri tekes na keles palai lain arbin (buturkus 3), má ák worwor suri pukpuksa tili Torahin Kamkabat er a para inngasi ngo ái Káláu a lu mánán i arangrangas i bos tám sápkin (buturkus 5-16).

¹ Á iau ái Iut á minái iau kesi toptop sár si Iesu Karisito má iau kalik mur si Iakobo. Pákán ram minái iau siri uri narsá gam á matananu er ái Káláu Kák git a mámna gam mákte kilkila pas gam, má ái Iesu Karisito a belbelken i gam.

² Iau sung ngo moloh má armámna erei i bál gam na kopkom má nák lu pakpakta hanhan.

Tan angagur án tám aratintin

³ Lain rang buhang, til tungu iau lala kákir suri siri tekesi pákán ram ur main si gam suri para timani araliu er git no gitáte atur páptai. Ái sár

namur a ngoi sang i balang suri ina teken sir meleknai pákán ram minái suri inau i gam má gamák tur rakrakai suri kágít ruruna. Ruruna erei ái Káláu ákte ekesi tari singin kán matananu má kápte na arkeles.

⁴ Te kálámul sáksák kápte pán tus i di, di almain i katbán i gam. Artangan si Káláu, ái rung er dikte gau arisai. Di mákái ngo ái Káláu a lu hol palai kándi bos sápkin tatalen, má ngorer dik parai bul ngo a nokwan sár ngo da lu longoi sápkin ninsin i di kabin ái Káláu na lu bal hol palai sang. Má di pua pala Iesu Karisito mul, kágít kepwen Tátáil má Konom. Hirá sang Buk Tabu ákte tus tari á nagogon ái rung erei da tur on namur.

⁵ Má erei gamáte talas gut ur on á táit minái iau nem suri apálsa gam mai. Hirá ái Káláu a sárasi matananu Israel tili bim á Aigipto, mái sár namur a up bing te tili di kabin kápte di ruruna má mur on.

⁶ Gama hol pasi boh angelo er kápate gas i bál di suri kis i kándi malar di lu kátlán, mái sár di han alari nián i di má kándi talar imi naul bát. Ái Káláu a mákái ngorer, má a kabat di má ák dung pagas di i pokon a lala kuron suri da monai támin bung erei da tur i nagogon on.

⁷ Gama hol pasi mul i aru malar Sodom má Gomora má aru malar párum mul sár. Matananu tili ahat á malar er di mur i sápkin ninsi di ngorer i boh angelo erei. Di lu ararit sara má dik lu sursur suri longoi sápkin er a lite alari tatalen ái Káláu a

aksimi ngo da mur on. Io, má di áslai rangrangas i kámnh a inan áklis suri ot inau uri narsá git.

⁸ I sál sár ngorer mul, tan kálámul sáksák er di parai ngo dikte mih pasi worwor si Káláu má a dos pas di suri longoi sápkin mai páplun i di. Di arkawar palai nagogon má rakrakai si Káláu, má káp kándi te rumrum uri narsá rung a mon i kándi rakrakai imuni armongoh.

⁹ Wa ái Maikel, koner a pakta káián boh angelo, káppte a longoi ngorer. I pákánbung diar arkipkip ái Satan suri páplun ái Moses ngo ái sinih tili diar na kipi, ái Maikel kápate nem i bit pul Satan mai wor sáksák, káppte. A tu parai ngoromin sár ngo, “Ái Konom sang na wor uri iáu!”

¹⁰ Máí sár tan kálámul sáksák er, ngo di banai táit kápdite talas ur on, ki kándi tu para sáksáknai sár. Di ngorer i tan rokoi káp kándi te hol. Di mur masik i nemnem án kápán páplun i di er di mánán on, máí sár kándi nemnem a long bengta di.

¹¹ Dikte sák sang! Di lu mur i ninsin ái Kain. Má di ngorer i Balam, di lala bes mai minsik má dikte tar di sang suri mur on, má ngorer di lu lotu uri narsán angagur án káláu. Má di lu mur i tatalen si Kora* mul. Má a támin ngo da murwa pas Kora kabin di mul da sák ngoro ái sang.

¹² Má tan kálámul sáksák er, di tan tám namnam

1:9: Dan 10:13, 21, 12:1; Skr 3:2; 2Pe 2:11; Apa 12:7   **1:10:** 2Pe 2:12   **1:11:** Tgk 4:7-8; Lál 16:1-35; 2Pe 2:15; 1Io 3:12 * **1:11:** Ái *Kora a táilnai kesá simán kálámul má dik ngákngák i Moses máí Aron. Ái Káláu a lala togor on pasi ák pasbat i bim má áng konam Kora tiklik mam rung di mur on má di no dik mosrah (Lál pákán 16).*   **1:12:** 2Pe 2:13, 17

mat i pákánbung gam lu kis talum suri akiláng i Namnam káián Konom. Di tubán hol pas di sang, má kápdi te mák kuluknai támin táit er gam lu kis talum suri. Di ngorer i wáin kumlán mehmeh. A tu kihnga sara di sár i kihkih má kápte ráin a hus til on. Má di ngorer mul i kubau ákte tápuk má ák ekesi mat má, má ngorer kápate u i kán pákánbung sang.

¹³ Mái rung er di ngorer i pákán nah i taul gusgus mai sápkin ninsi di, a inngasi busbus a dur. Má di ngoro mátmátiāh ákte han alari sálán sang mák tu lu mermermer. Ái Káláu a mák di ngorer má ák leget páksi pokon a lala kuron suri da kis áklis on.

¹⁴ Ái Enok er a gegen si Adam, hirá sang ái ákte worwor tus uri di á boh kálámul erei, má a parai ngoromin, “Mákái! Ái Konom na hut mai kán lala marán angelo taladeng.

¹⁵ Na nagogon i matananu má na oboi ran-grangas i di suri tan sápkin ninsi di dikte longoi má suri tan sangnán worwor erei boh sápkin kálámul dikte parai uri Káláu.”

¹⁶ Boh kálámul erei taba kándi ngurngurngur má taba kándi arpua. Di lu murmur i kándi sápkin holhol má dik lu kaiang pas di sang ngo di pakta sorliu. Má ngorer di abálbál pasi kálámul mai lain worwor suri na mur i kándi nemnem.

Worwor án inau

¹⁷ Má lain rang buhang, gama hol páptai sang á worwor er tan apostolo si kágít Konom Iesu Karisito di parai si gam tungu.

18 Di parai si gam ngoromin, “I áwáwat i bung, da hut á tan kálámul da lu tartar retret mam gam, boh kálámul er di murmur sár i kándi sápkin holhol.”

19 Á di ái rung er di long arsagil i gam mai ninsi di, ngorer kándi holhol bia sár a kátlán i di, kabin Tanián a Pilpil kápate kis i bál di má ngorer kápate tangan di.

20 Má lain rang buhang, koion gama ngorer i tan kálámul er. Ái sár gama tungai arakrakai i gam arliu suri gama maras hanhan má gamák matuk sang. Gama longoi ngorer mai aratintin ái Káláu ákte tari si git er git ruruna on. Má gama tungai sung ngorer sang i Tanián a Pilpil a táilná gam ngoi.

21 Má gama ololoh kuluknai armámna si Káláu suri na ekesi kis má tiklik mam gam, má suri kápate kes tili gam na ilang alari kán armámna. Má gama kis monai bung er namur ngo kángit Konom, ái Iesu Karisito sang, na mámna gam mai liu áklis er na tari si gam.

22 Te tili gam á tan tám ruruna er, aru i kándi holhol suri ruruna. Gama longoi tatalen án armámna mam di.

23 Má te tili gam dikte ilang suri da mur i sál uri kámnhán án hiru áklis. Gama sáras pas di alari, má ngorer gama aliu pas di. Má te er i katbán i gam, kándi sápkin holhol a lala talka pas di. Gama mámna di, ái sár gama ololoh kuluk mul i gam sang na mák talka pas gam á sápkin liu erei. Gama lu mámnaí rung dí lu longoi matngan ngorer, ái

sár tatalen di longoi, gama elai sang!

Sung án parpara agas

24-25 Má, rang buhang, gita parpara agas uri narsán ái koner kágít Káláu má Tám Araliu. Ái masik sár á Káláu! Ái a artálár suri na kebepta gam gama káp hol palai kamu ruruna. Má ái a artálár mul suri na long pala noi kamu sápkin suri ngorer na kip gam mai lala parmat urami minmáir i Káláu, wa narsán muswan sang. Má gita parpara agas mul uri narsán ái Iesu Karisito kágít Konom, kabin ái á sál urami narsán ái Káláu! Gita para agas Káláu kabin ái á pakta káián bos kálámul pakta, má a kátlán i git no, má ái á kálámul a tuan songap, má káián á rakrakai sorsorliu. Má a ngorer til hirá kápte be a aksimi naul bát má naul bim, má a ngorer onin, má na ngorer ur namur mul má kápñate wat. A támin.

**Hutngin kamkabat si Káláu
The New Testament in the Sursurunga Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sursurunga long
Niugini**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sursurunga

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 0727222139

The New Testament

in Sursurunga

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-09-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

59d51359-0c11-5334-a2e7-0e40b5a3442f